

Марина Ляхова

ДІАГНОСТИЧНІ РОБОТИ
ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО
ОЦІНЮВАННЯ

Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ

3 клас

до підручника «Я досліджую світ. 3 клас»
авторів О. Л. Іщенко, О. М. Ващенко, Л. В. Романенко,
К. А. Романенко, Л. З. Козак, О. М. Кліщ

Київ
Літера ЛТД
2020

Шановні вчителі та батьки!

Пропонований посібник допоможе перевірити досягнення учнів за результатами опанування теми місяця: набуті знання, передовсім із природничої освітньої галузі, що закладають підвалини для наукового розуміння світу; здатність до аналітичних дій і творчого, практичного використання знань і вмінь.

У посібнику вміщено 9 діагностичних робіт для підсумкового оцінювання. Перші два місяці один із варіантів рекомендуємо використати для колективного виконання та обговорення. Надалі одним із варіантів можна скористатися для коригувальної роботи.

Завдання діагностичних робіт структуровано за різними рівнями складності відповідно до таксономії Блума. За формою це вибір однієї правильної відповіді із трьох запропонованих; визначення істинності суждення; коротка відповідь на запитання; розгорнута відповідь на запитання.

Структура всіх робіт однакова:

- перша сторінка — перевірка засвоєного обсягу знань;
- друга сторінка — завдання, ґрунтовані на візуальній інформації (лінії часу, схемі, таблиці та ін.);
- третя сторінка — завдання на основі пропонованого тексту;
- четверта сторінка — творче завдання, яке передбачає відповідь на запитання, складання плану відповіді, обґрунтування власної думки тощо.

Якщо є потреба, зумовлена рівнем класу, підсумкову роботу можна виконувати частинами (наприклад, по дві сторінки за один раз).

Кожному завданню передує інструкція. Тож, крім перевірки предметних і міжпредметних компетенцій, посібник виконує ще й навчальну функцію — вчить дітей виконувати тести різних видів.

Завершують кожну роботу запитання для саморефлексії та висновок учителя.

Наприкінці зошита вміщено бліц-тести за всіма темами 3-го класу.

Дорогі діти!

Роботи в цьому зошиті ви будете виконувати в кінці кожного місяця. Ви зможете перевірити, чого навчилися. Побачите, на що варто звернути увагу.

Перед тим як виконувати завдання, прочитайте інструкцію

Якщо ви не можете відповісти на якесь запитання, поставте біля нього на полях олівцем знак V. Потім поверніться і дайте на нього відповідь.

Якщо ви вважаєте, що позначили неправильну відповідь, акуратно її закресліть і позначте іншу.

Ви не обов'язково мусите зробити всі завдання. Але, звісно, постарайтесь виконати роботу якнайповніше.

Успіхів!

VII. Міла, речовини та енергія

Прочитайте запитання. Виберіть правильну відповідь. Обведіть відповідну букву.

1. Може змінювати форму, але не змінює свого об'єму. Який це стан речовини?

- А твердий
- Б рідкий
- В газоподібний

2. У якому стані частинки речовини майже не змінюють свого положення?

- А в твердому
- Б в рідкому
- В в газоподібному

3. Якою має бути температура, щоб вода почала замерзати?

- А понад 0 °С
- Б 0 °С
- В менш ніж 0 °С

4. Яку назву має процес перетворення льоду на воду?

- А конденсація
- Б випаровування
- В плавлення

5. Що таке ядро?

- А внутрішня оболонка Землі
- Б земна кора
- В центр земної кулі

6. Які наслідки може мати виверження вулкана на суходолі?

- А гроза
- Б буревій
- В витік лави

7. Яка з оболонок регулює температуру на планеті в різні пори року?

- А біосфера
- Б гідросфера
- В атмосфера

8. Що із переліченого є невідновлюваним джерелом енергії?

- А вітер
- Б нафта
- В сонце

9. Під впливом чого відбувається ерозія ґрунтів?

- А птахів і звірів
- Б сонця
- В води і вітру

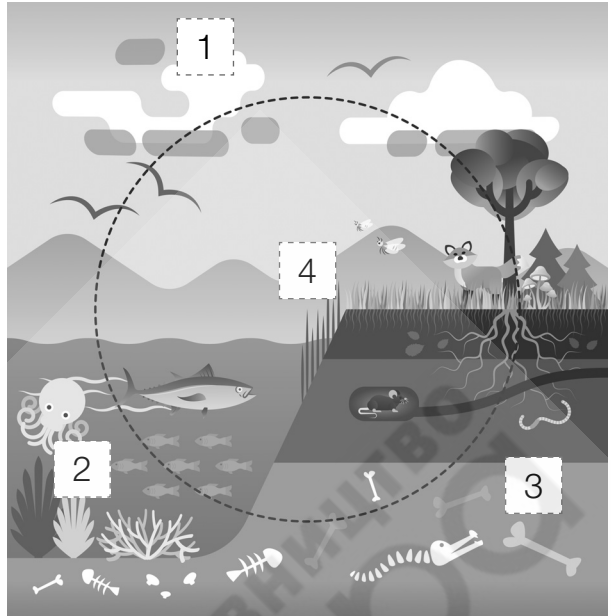
10. Яку частину земної кулі становить суходіл?

- А половину
- Б дві третини
- В одну третину

Розгляньте малюнок. Виконайте завдання і дайте відповіді на запитання.

- літосфера
- гідросфера
- атмосфера

11. Позначте цифрами оболонки Землі.

12. Яка оболонка Землі містить річки, озера, болота, водосховища, льодовики?

- А літосфера
- Б гідросфера
- В атмосфера

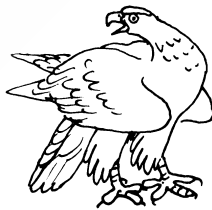
13. Яку назву має оболонка Землі, позначена на схемі цифрою 4?

- А біосфера
- Б гідросфера
- В атмосфера

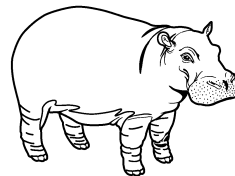
14. Яка з цих тварин мешкає в літосфері?

А

Б

В

**Прочитайте текст.
Виконайте завдання.**

З давніх-давен людина навчилася використовувати різноманітні багатства, які лежать на поверхні Землі або в її надрах. Для цього людина будує шахти, копає кар'єри. Які ж це багатства?

Граніт, глина, пісок, торф, вапняк, сіль, крейда, нафта, кам'яне вугілля — це все корисні копалини. Їх добувають з надр землі для багатьох видів промисловості, народного господарства. Але перш ніж добувати, їх треба знайти.

Пошуками корисних копалин займаються геологи. Їм доводиться перепливати бурхливі ріки, підніматися високо в гори, ходити по болотах, пробиратися невідомими стежками, в мороз і спеку жити в наметах. Праця важка, але цікава і почесна. Відкриваючи нові поклади, геологи приносять державі користь.

Однак відкрити родовище — лише половина справи. Багато зусиль треба докласти, щоб корисні копалини видобути, а потім переробити. Складної переробки потребує нафта, щоб одержати такі речовини, як бензин, гума, фарби, тканини, ліки. А от крейду можна використовувати без будь-якої переробки. Бери її і пиши.

15. Дайте відповідь — обведіть «Так» або «Ні». Допишіть істинне твердження на основі тексту.

1. Пошуками корисних копалин займаються археологи.	Так	Ні
2. Із нафти виготовляють ліки.	Так	Ні
3. Пісок, глина, сіль, граніт — корисні копалини.	Так	Ні
4. Крейду використовують без переробки.	Так	Ні

5. _____

VIII. Місця і люди

Прочитайте запитання. Виберіть правильну відповідь. Обведіть відповідну букву.

1. Який прилад використовують для визначення сторін світу?

- А бінокль
- Б компас
- В секундомір

2. Що показує стрілка компаса?

- А температуру повітря
- Б напрямок на північ
- В силу вітру

3. Де буде захід, якщо ви стоїте обличчям до півдня?

- А з лівого боку
- Б з правого боку
- В позаду

4. Що таке легенда карти?

- А історія її створення
- Б спеціальна сітка на карті
- В пояснення умовних знаків

5. Які об'єкти не позначають на політичній карті?

- А річки
- Б моря
- В гори

6. Яку назву має внутрішня фортеця в давніх поселеннях?

- А садиба
- Б дитинець
- В гброд

7. Якому місту належить цей герб?

- А Дніпру
- Б Одесі
- В Чернігову

8. У якій частині України розташоване місто Ужгород?

- А в західній
- Б в східній
- В в центральній

9. Яку назву мало місто Дніпро під час заснування?

- А Дніпропетровськ
- Б Катеринослав
- В Кіровоград

Розгляньте карту. Виконайте завдання.

10. Знайдіть і обведіть свою область. Запишіть її назву.

11. Підпишіть на карті найбільшу річку України та море, в яке вона впадає.

12. Через яку область тече Дніпро?

- А Житомирську
- Б Запорізьку
- В Вінницьку

Прочитайте текст. Виконайте завдання.

ЛЬВІВ

Бурхлива історія міста Львова, розташованого на заході України, налічує сім з половиною віків. Львів заснував король Данило в середині 13 століття і назвав його на честь свого сина Лева. Місто було столицею могутньої держави — Галицько-Волинського князівства.

Завдяки унікальному географічному розташуванню на перетині торгових шляхів між Заходом і Сходом Львів став провідним торговим і культурним центром Східної Європи. У ньому активно розвивались книговидавництво, ремесла і мистецтва. Тут 1574 року Іван Федоров вперше надрукував українську книгу — «Апостол». У 1629 році італієць Роберто Бандініеллі започаткував у Львові першу в Україні міську пошту європейського зразка, яка регулярно доставляла листи з усіх куточків Європи.

Місто Львів — справжня архітектурна перлина України. Його історичний центр — площа Ринок з Ратушею, навколишніми будинками і соборами — внесено до світової спадщини ЮНЕСКО. У Львові ще багато пам'яток — Оперний театр, Палац Потоцьких, Собор Святого Юра та інші.

13. Складіть паспорт міста Львова.

Дата заснування міста	
Місце знаходження	
Засновник міста	
Історичні пам'ятки	

14. Допишіть відповідь.

Центром Львова є _____

Місто Львів названо на честь _____

Прочитайте завдання. Напишіть кілька речень.

15. Уявіть, що до вас приїхав друг з іншого міста (села). Розкажіть йому про свій населений пункт.

Якими були ці завдання для вас?
(Замалюйте відповідний кружечок.)

легкими складними

Що ви відчуваєте після виконання завдань?
(Підкресліть.)

задоволення незадоволення мені байдуже

Висновок учителя _____

Прочитайте запитання. Виберіть правильну відповідь. Обведіть відповідну букву.

1. Який прилад використовують для визначення сторін світу?

- А барометр
- Б телескоп
- В компас

2. Що показує стрілка компаса?

- А напрямок вітру
- Б напрямок на північ
- В атмосферний тиск

3. Де буде схід, якщо ви стоїте обличчям до півдня?

- А з лівого боку
- Б з правого боку
- В позаду

4. Яку назву має пояснення умовних знаків на карті?

- А координати
- Б масштаб
- В легенда

5. Яким кольором позначають гори на фізичній карті?

- А синім
- Б зеленим
- В коричневим

6. Що таке дитинець?

- А поселення біля річки
- Б внутрішня фортеця
- В велике місто

7. Якому місту належить цей герб?

- А Дніпру
- Б Одесі
- В Чернігову

8. У якій частині України розташоване місто Харків?

- А в західній
- Б в східній
- В в центральній

9. Яке з цих міст — порт?

- А Чернігів
- Б Одеса
- В Ужгород

Розгляньте карту. Виконайте завдання.

10. Знайдіть і обведіть свою область. Запишіть її назву.

11. Підпишіть на карті найбільшу річку України та море, в яке вона впадає.

12. Через яку область тече Дніпро?

- А Рівненську
- Б Черкаську
- В Сумську

Прочитайте текст. Виконайте завдання.

ЖИТОМИР

Житомир належить до найдавніших міст України. Місто знаходиться на півночі України.

За легендою, воно засноване близько 844 року і свою назву одержало від імені Житомира — дружинника київських князів Аскольда і Діра. Після смерті князів Житомир відмовився служити князю Олегу та сховався в лісі на високій скелі. Це місце було дуже зручним для захисту від ворогів. Згодом там побудували фортецю — замок з валами та підземними ходами. Навколо замку почало розростатися місто.

Сьогодні на місці фортеці знаходиться парк та пам'ятник на честь заснування міста. Ще кажуть, що Житомир — це скорочена назва від слова «животомир», тобто символ мирного спокійного життя. Відомими історичними пам'ятками цього населеного пункту є Кафедральний собор Святої Софії та церква Святого Михайла. Тут працюють численні культурні заклади, 2 театри, філармонія, понад 10 музеїв, планетарій та інше.

13. Складіть паспорт міста Житомира.

Дата заснування міста	
Місцезнаходження	
Засновник міста	
Історичні пам'ятки	

14. Допишіть відповідь.

Слово «животомир» означає _____

На місці фортеці знаходиться _____

Прочитайте завдання. Напишіть кілька речень.

15. Ви розмовляєте з новим знайомим з іншого міста (села) про його населений пункт. Які питання ви йому поставите?

Якими були ці завдання для вас?
(Замалюйте відповідний кружечок.)

легкими

складними

Що ви відчуваєте після виконання завдань?
(Підкресліть.)

задоволення

незадоволення

мені байдуже

Висновок учителя _____

IX. Сім'я — громада — Україна

Прочитайте запитання. Виберіть правильну відповідь. Обведіть відповідну букву.

1. Що таке династія?

- А предмет, який передається в родині від покоління до покоління
- Б ім'я, яким називають дітей родини в різних поколіннях
- В кілька поколінь однієї родини — майстри певної справи

2. Як у давнину називалися збори, де вирішували всі питання мешканці поселення?

- А громада
- Б віче
- В рада

3. Яке право порушив хлопчик, коли на перерві забрав в однокласниці її бутерброд?

- А право жити в безпеці
- Б право власності
- В право на свободу думки

4. Як називається головний державний документ України?

- А Закон
- Б Декларація
- В Конституція

5. Хто ухвалює закони в нашій країні?

- А Президент
- Б Уряд
- В Верховна Рада

Розгляньте лінію часу. Використайте інформацію з неї, щоб коротко відповісти на запитання.

6. Коли українці святкують День Незалежності України?

7. Що було раніше затверджено: державні символи чи Конституцію України?

8. Скільки часу пройшло від Помаранчевої революції до Революції Гідності?

9. У якому році було прийнято безвізовий режим?

**Прочитайте текст.
Виконайте завдання.**

Місце розташування Запорозької Січі не раз змінювалося. У більшості випадків вона розміщувалася у Великому Лузі. Козаки називали його «батьком». Це була місцевість, укрита лісами та луками, з безліччю річкових проток, озер та боліт. Тут водилося багато звірів, було чимало риби.

Для зведення твердині козаки обирали малодоступні острови чи півострови. Вони укріплювали Січ ровами, насипали земляні вали, у які вбивали дерев'яні стовпи. На бійницях вартових веж стояли гармати.

Жили запорожці в куренях з верболозу. Їх обмазували глиною і покривали очеретом. Курені розташовували навколо січового майдану.

Військову одиницю запорожців теж називали курінь. У курені було по кілька сотень чоловік. Він об'єднував козаків з певної місцевості. Тому були Корсунський, Канівський, Черкаський та інші курені.

Назви також походили від імені курінного отамана (Іванівський, Тимошівський та ін.). Отамани вели облік козаків, відповідали за прийом у козаки та відбування ними військової служби, курінне майно. Вони були також суддями над козаками свого куреня.

10. Якщо твердження істинне, обведіть «Так». Якщо хибне — обведіть «Ні».

1. Козаки називали Київ «батьком».	Так	Ні
2. Запорозжці зводили твердині на берегах Дніпра.	Так	Ні
3. Козаки робили житла з каменю і глини.	Так	Ні
4. Курені розташовували навколо майдану.	Так	Ні
5. Курінь об'єднував кілька сотень чоловік.	Так	Ні
6. Корсунський курінь носив ім'я отамана Корсуня.	Так	Ні

Прочитайте завдання. Напишіть кілька речень.

11. Поясніть, де беруться гроші в бюджеті громади і на що їх витрачають.

Якими були ці завдання для вас?
(Замалюйте відповідний кружечок.)

легкими складними

Що ви відчуваєте після виконання завдань?
(Підкресліть.)

задоволення незадоволення мені байдуже

Висновок учителя _____

IX. Сім'я — громада — Україна

Прочитайте запитання. Виберіть правильну відповідь. Обведіть відповідну букву.

1. Що таке реліквія?

- А предмет, який передається в родині від покоління до покоління
- Б ім'я, яким називають дітей родини в різних поколіннях
- В кілька поколінь однієї родини — майстри певної справи

2. Хто належить до територіальної громади?

- А люди усього світу
- Б люди з однієї родини
- В люди, які живуть в одному місті чи селі

3. Яке право порушив охоронець в магазині, наказавши покупцеві замовкнути, коли той скаржився на брудний прилавок?

- А право на власність
- Б право на свободу думки
- В право жити в безпеці

4. Як називався військовий загін давньоруського князя?

- А дружина
- Б козаки
- В стрільці

5. Хто підписує закони в нашій країні?

- А Уряд
- Б Верховна Рада
- В Президент

Розгляньте лінію часу. Використайте інформацію з неї, щоб коротко відповісти на запитання.

6. Перший перепис населення України був до Помаранчевої революції чи після?

7. Що було раніше: Революція Гідності чи Помаранчева революція?

8. Як називався Чемпіонат світу з футболу, який проводили в Україні?

9. У якому році відбулася Революція Гідності?

**Прочитайте текст.
Виконайте завдання.**

Вищим органом влади на Січі була козацька рада. Брати участь у раді мали право всі без винятку козаки. Рада вирішувала всі найважливіші справи життя козацького товариства: обрання старшини, питання війни та миру, ведення переговорів із представниками інших країн.

Збиралася рада на майдані, перед церквою. Традиційними були ради на початку року в січні, на Великдень (навесні) та на свято Покрови Пресвятої Богородиці. Якщо потрібно було вирішити якісь питання життя запорозької громади, то збиралися в будь-який час.

Головним місцем проведення козацької ради була Січ. Але вона могла проводитися в будь-якому місці, де була більшість війська.

Сигналом для скликання слугував барабанний бій. Рішення приймалося більшістю, яка виявлялася гучністю галасу та кількістю підкинутих шапок.

Найбільше козаків було на зібраннях під час військових походів. Так, на козацькій раді 1663 під Ніжином налічувалося понад 40 тисяч осіб.

10. Якщо твердження істинне, обведіть «Так». Якщо хибне — обведіть «Ні».

1. Брати участь у раді могла тільки козацька старшина.	Так	Ні
2. Рада збиралася на майдані.	Так	Ні
3. Рада вирішувала найважливіші питання життя козаків.	Так	Ні
4. Козацьку раду проводили тільки на Січі.	Так	Ні
5. Голосували на козацькій раді підняттям рук.	Так	Ні
6. Скликали на козацьку раду церковним дзвоном.	Так	Ні

Прочитайте завдання. Напишіть кілька речень.

11. Поясніть, навіщо в країні потрібні закони.

Якими були ці завдання для вас?
(Замалюйте відповідний кружечок.)

легкими складними

Що ви відчуваєте після виконання завдань?
(Підкресліть.)

задоволення незадоволення мені байдуже

Висновок учителя _____

Прочитайте запитання. Виберіть правильну відповідь. Обведіть відповідну букву.

1. Що є на регульованому перехресті?
 - А світлофор
 - Б зебра
2. З якого віку дитині можна їхати на велосипеді по автомобільній дорозі?
 - А з 14 років
 - Б з 12 років
3. Який орган керує всіма системами організму?
 - А серце
 - Б головний мозок
4. якою має бути відстань від книжки до очей?
 - А 30–35 см
 - Б 50–70 см
5. Де швидкість звуку більша?
 - А у повітрі
 - Б у воді
6. Яка з цих тварин належить до безхребетних?
 - А кальмар
 - Б сом
7. Як змінюється пульс людини під час бігу?
 - А уповільнюється
 - Б прискорюється
8. Як будуть взаємодіяти ці магніти?
 - А притягуватися
 - Б відштовхуватися

9. Чи є павук комахою?

- А так
- Б ні

10. Кого називають амфібіями?

- А земноводних
- Б плазунів

11. Чи всі птахи літають?

- А так
- Б ні

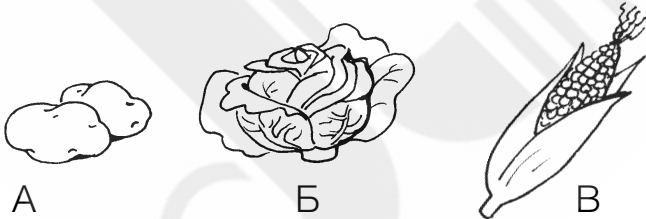
12. Що утворюють рослини під час фотосинтезу?

- А кисень
- Б вуглекислий газ

13. Як запилюються квітки дуба?

- А вітром
- Б комахами

14. Яка з цих рослин належить до зернових культур?

15. У скількох станах може перебувати вода?

- А у двох
- Б у трьох

16. Яка з оболонок земної кулі рідка?

- А мантія
- Б земна кора

Прочитайте запитання. Виберіть правильну відповідь. Обведіть відповідну букву.

1. Якого кольору наказові дорожні знаки?
 - А синього
 - Б червоного
2. Яке перехрестя має зебру?
 - А регульоване
 - Б нерегульоване
3. Скільки відчуттів у людини?
 - А 5
 - Б 6
4. Як реагує зіниця ока на яскраве світло?
 - А розширюється
 - Б звужується
5. Чи відбивають звук хмари?
 - А так
 - Б ні
6. Яка з цих тварин має внутрішній скелет?
 - А кальмар
 - Б сом
7. Як змінюється пульс людини під час сну?
 - А уповільнюється
 - Б прискорюється
8. Як будуть взаємодіяти ці магніти?
 - А притягуватися
 - Б відштовхуватися

9. Скільки ніг у павука?

- А 6
- Б 8

10. Кого називають рептиліями?

- А земноводних
- Б плазунів

11. Чи можуть земноводні жити на суходолі?

- А так
- Б ні

12. Що поглинають рослини під час фотосинтезу?

- А кисень
- Б вуглекислий газ

13. Як запилюються квітки конюшини?

- А вітром
- Б комахами

14. Яка з цих рослин належить до технічних культур?

А

Б

В

15. Який газ створює бульбашки в газованих напоях?

- А кисень
- Б вуглекислий газ

16. Яка з оболонок земної кулі найвужча?

- А мантія
- Б земна кора

Видавництво
Літера